CENT ANYS DESPRÉS

LLUITEM PEL MATEIX SOMNI

MAIG
LA REVISTA DE LA JOVENTUT COMUNISTA

TARDOR 2017 | Nº2

CONTINGUTS

Especial_ Centenari de la Revolució d'Octubre

La Revolució de Febrer... p4
La Revolució d'Octubre... p6
Cent anys de moviment comunista... p8

Batalla_d'idees

A propòsit del seixant aniversari del Tractat de Roma... p10
La batalla del llenguatge.. .p11
Ser professor avui... p12
Les mateixes lluites... p14
Sabotatge Olímpic... p15

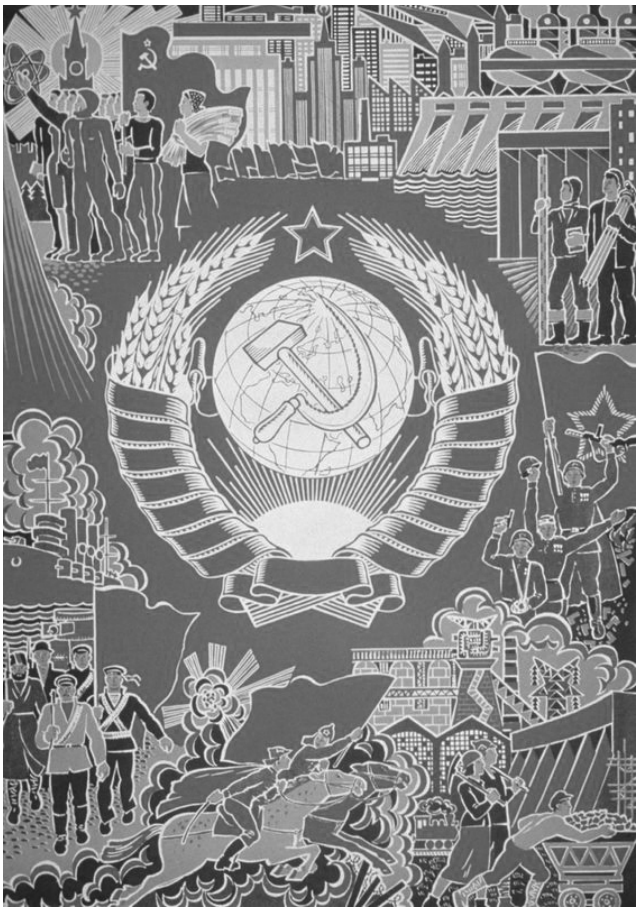

Portada: cartell de Boris Paremeev (dècada dels 70)

Consell de Redacció

Raquel Tort (Direcció)
Ismael Benito
Anna Usart
Patricia Castro
Lucía Aliagas
Aitor Granados
Marc Montolio
Joan Damas
Jesús Vallejo
Juanma Rodríguez
Cèsar Gómez

La revista Maig és un projecte fet de forma voluntària per joves que estudien i treballen. La revista que tens a les teves mans té un gran valor humà, no la llencis, comparteix-la! També la pots descarregar a www.maig.cat

Impressió a

dbcoop sccl

Sant Lluís, 11. 08012 Barcelona

JCC JOVENTUT COMUNISTA DE CATALUNYA

La revista Maig és l'òrgan d'expressió de la Joventut Comunista de Catalunya, expressant la seva línia política.

Ajuntament de Barcelona

La revista Maig és un projecte de la Joventut Comunista de Catalunya que compta amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, mitjançant la línia de subvencions per a entitats juvenils de la ciutat.

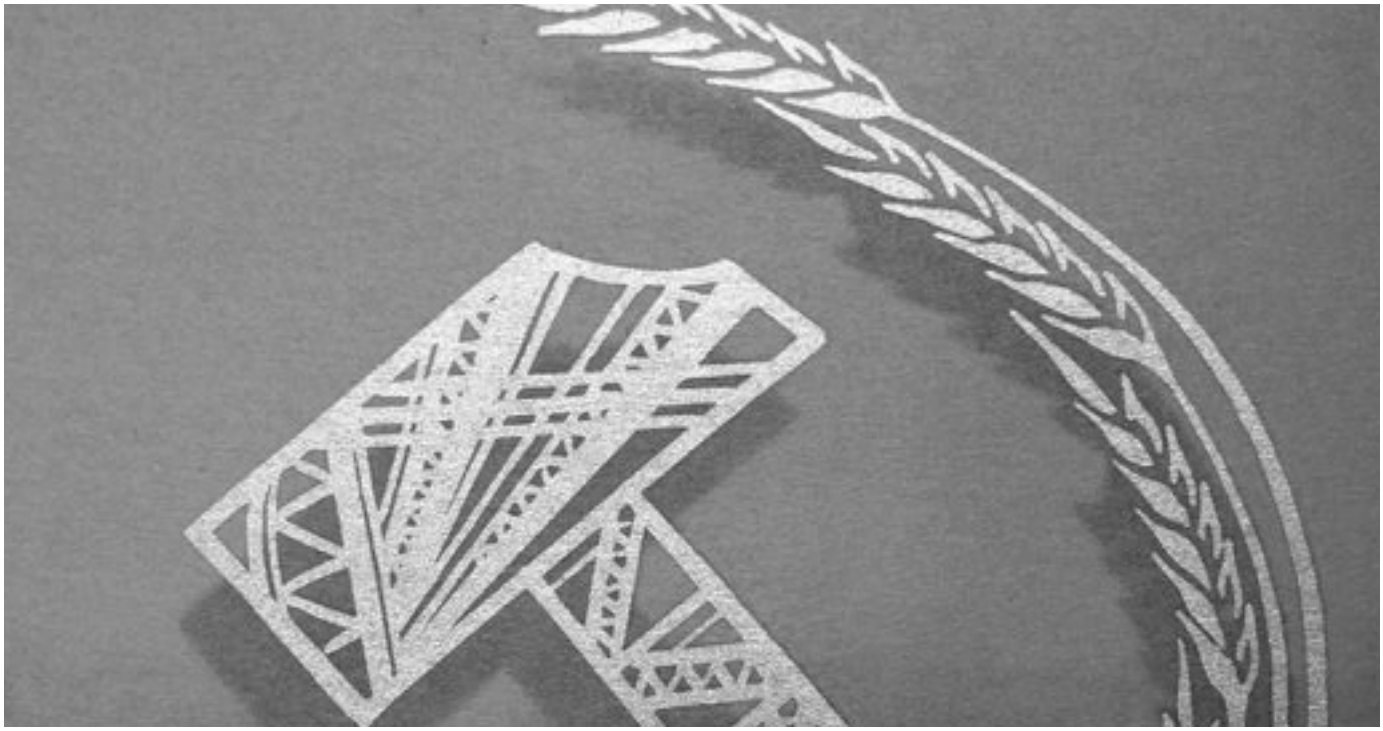

L'experiència soviètica

L'editorial

Cent anys de la revolució russa, cent anys d'un dels moviments més importants de la història, cent anys que ens han demostrat que construir un estat socialista és possible. Però també, cent anys que ens mostren que encara ens queda molt per fer.

Ara els temps han canviat, i el sistema capitalista també. Des de la consolidació dels dos grans blocs (el soviètic i el nord-americà) sembla ser que el capitalisme ha fet un pas més. Amb la reestructuració del model econòmic capitalista i davant la por de que els partits comunistes arribessin al poder, el bloc nord-americà va reforçar econòmicament els estats occidentals destrossats durant la Segona Guerra Mundial. La construcció massiva de fàbriques i carreteres, el sorgiment de noves tecnologies, la mort de la pagesia i la creació d'un mercat de béns de consum massiu i dels estats del benestar moderns van anunciar un nou període econòmic.

A conseqüència d'això, el nou món occidental va organitzar la vida entorn del consum, la producció i el treball en abundància. Allò que Karl Marx ens havia explicat, l'alienació, es va fer encara més evident. Aquell terme tan llunyà però tan actual que ens explica la pèrdua de subjectivitat de l'home i l'estranya creació de la subjectivitat de l'objecte.

"És per això, per alliberar-nos del capitalisme, i per molt més, que hem d'estar més mobilitzades que mai. Hem de seguir manifestant-nos, despertant-nos, lluitant i escrivint."

"L'estranyament no es mostra només en el resultat, sinó en l'acte de la producció (...) En el seu treball, el treballador no s'afirma, sinó que es nega; no es sent feliç; sinó desgraciat..."
Marx, Karl: El trabajo enajenado."Manuscritos económicos y filosóficos de 1844"

És per això, per alliberar-nos del capitalisme, i per molt més, que hem d'estar més mobilitzades que mai. Hem de seguir manifestant-nos, despertant-nos, lluitant i escrivint. I per fer-ho, la revista Maig, l'òrgan d'expressió de la Joventut Comunista de Catalunya, s'ofereix com a instrument per a la lluita.

La Revolució de Febrer

Cèsar Gómez

L'esclat de la Primera Guerra Mundial, l'any 1914, va deixar al descobert un gegant amb els peus de fang. L'Imperi Rus, ancorat en el seu vell lema "Autocràcia, ortodòxia i caràcter nacional", a penes havia fet sinó una operació de recanvi del sistema després de la Revolució de 1905, ja força llunyana en la ment de les classes dirigents. La calma, però, va ser devorada per la mateixa arma que el sistema internacional imperialista havia anat cimentant al llarg de la segona meitat del segle per a imposar, al cap i a la fi, la seva hegemonia.

Amb la guerra, aflorà el magma de contradiccions de la societat russa: una classe obrera jove, una burgesia creixent però dèbil, un absolutisme matisat amb una tímida reforma constitucional i que mancava de projecte coherent. Lenin, des de l'exili suís, maleí la guerra, a la vegada que s'adonà com aquesta feia d'accelerador de les contradiccions del sistema. La temuda piconadora russa, amb una infraestructura inferior a la de l'Imperi Alemany, fou aturada i s'inicià una desfeta que va fer perdre un important territori, des de Polònia fins als països bàltics. La guerra degenerà cap a un angoixant front estàtic, on milions de russos i alemanys perdien les seves vides contínuament. L'entusiasme inicial desaparegué, quedant en evidència l'augment de la ja de per si carestia i el contrast amb la vida de la cort. Nicolau II ja era qüestionat fins i tot pels cercles més propers, alguns d'ells ara disposats a canviar el tsar o als seus ministres. És en aquesta fase de conxorxes que s'entén l'assassinat de Rasputin, el místic que exercia una gran influència sobre la família imperial i especialment sobre la tsarina Alexandra. No obstant, Nicolau seguí obstinadament amb el comandament personal de les tropes, fet que l'acabaria lligant amb la derrota i les misèries d ela guerra a ulls de la població.

Febrer de 1917. El termòmetre baixava i els preus de la farina i del carbó s'enfilaven. L'enorme fàbrica Putilov de Petrograd havia decidit tancar, deixant al carrer centenars de treballadors. L'ebullició arribà al seu clímax durant el Dia de la Dona Treballadora el 23 de febrer (segons el calendari juli en vigor a Rússia), quan les dones del tèxtil protestaren pels carrers de la capital, tot i la indecisió dels

partits d'esquerra. Les consignes demanant pa i clemència anaren essent substituïdes, a mesura que avançava la jornada, per unes de caire més polític, demanant la fi de l'autocràcia i de la guerra, mentre que s'incorporaren a la protesta obrers acomiadats. El dia 25, s'arribava a 240 000 vaguistes. L'entrada de la manifestació als barris burgesos marcà un punt de no retorn i feu que la màquina repressiva de l'estat s'activés, però quelcom fallà: les condicions ja no eren les de 1905.

La insurrecció de les masses coincidí amb la de la tropa, esgotada i desmoralitzada per les contínues derrotes que la camarilla tsarista era incapaç de gestionar. Aparegueren les primeres vacil·lacions, les càrregues de la policia a cavall (els "faraons") eren més passives. L'estat rus anava perdent per moments els instruments de repressió. Nicolau II, aleshores dirigint el front, ordenà (a la desesperada) restablir l'ordre. Així fou com els esdeveniments es precipitaren durant el dia 26. Es detingueren alguns bolxevics i l'exèrcit substituí a la policia, els partits parlaven de fer una marxa enrere tàctica, però les masses no es detingueren i prosseguiren la protesta. Ni les fidels tropes eren capaces ja de contenir-los, ni realment ho desitjaven, produint-se finalment l'inci de la confraternització entre poble i exèrcit (insurreccions paral·leles però profundament entrellaçades) quan la companyia d'ametralladores es negà a disparar sobre els vaguistes; la revolució va fer, finalment, acte de presència. El govern, espantat, signà el decret de dissolució de la Duma aquella mateixa tarda, sense adonar-se que aquell moviment provocaria afegir components polítics a un aixecament de caire social. El 27 pel matí, la majoria de les guarnicions miliars de Petrograd sortien a donar suport als vaguistes, per la nit ja no quedaria cap tropa lleial al tsar. Entretant, la multitud es dirigí al palau de Tàurida, seu de la Duma, la qual estava assabentada de la seva pròpia suspensió. La burgesia, fins aquell moment callada i a l'espera dels esdeveniments, mou fitxa: la Duma vacil·la i acaba per conformar un comitè provisional pel restabliment de l'ordre. El liberal Partit Cadet decideix oposar-se a la monarquia per evitar en la mesura del possible la inevitable revolució social, tot activant la revolució política. L'alliberament dels presos polítics deixa als socialistes un ample marge de maniobra, que impulsen ràpidament la reconstrucció, a la capital, de la institució forjada durant l'incendi revolucionari de 1905: el Soviet. Aquest renascut òrgan, òrgan de representació de la classe obrera per excel·lència, es converteix de cop i volta en el poder de fet, enfront del comitè de la Duma, que és el de dret. Una dualitat que caracteritzarà a la pròpia revolució uns a l'octubre, un poder que vol però no pot i un altre que pot però no vol.

Les notícies de Petrograd arriben al front fent que Nicolau es trobi en una situació totalment compromesa, ja que ha accelerat la transformació per error de càlcul una revolució social en una política, i ja no queda cap suport, donat que l'exèrcit d'una manera pràcticament unànime tampoc el seguirà. En realitat, durant el viatge de tornada de l'emperador a la capital, les tropes sublevades intercepten el tren i, a la ciutat de Pskov, es discuteixen els termes de la inevitable abdicació. El Soviet aconsegueix evitar-ne una en favor del seu fill, el tsarevitx Alexei, o del germà de Nicolau, el duc Miquel. Si el partit Cadet s'havia pujat al tren revolucionari amb l'esperança de salvar a la monarquia en abstracte, això ja no era possible, la forma de govern quedava a l'espera d'unes eleccions a l'Assemblea Constituent. "Sense a penes lluita , com un òrgan podrit al qual només li mancava de ser empès perquè es desprengués, l'absolutisme s'ha desplomat" escrigué Rosa Luxemburg sobre la caiguda de la tricentenària dinastia dels Romanov.

La Revolució d'Octubre

Cèsar Gómez

Si Febrer fou la confirmació de que l'Antic Règim a Rússia havia quedat obsolet, enquistat en les seves limitades capacitats d'oferir solucions polítiques a les reivindicacions de les noves classes socials i ineficaç davant de les necessitats bèl·liques modernes, Octubre va sentenciar la intenció de la poc nombrosa burgesia russa de construir un estat a la seva mesura i continuador de la política imperialista. Fou Octubre la culminació d'un disseny estratègico-tàctic extraordinari fruit de la maduració de les condicions presentades des de Febrer que permeté la construcció d'un nou tipus d'estat totalment inèdit en la història de la humanitat, el socialista.

Poc abans de l'abdicació Nicolau II, es va constituir el Govern Provisional, el 2 de març de 1917 (segons el calendari julià), presidit pel príncep Lvov i format majoritàriament per cadets (liberals) i d'altres elements progressistes, a més de Alexandr Kerenski, social-revolucionari. Basant-se en el record dels soviets de la Revolució de 1905, es reconstrueixen per tot el país, essent el de Petrograd el que estarà destinat a fer història. Al començament, tant el Govern Provisional com el Soviet es toleren per necessitat, el primer representa pel segon la legalitat de la seva constitució i, pel segon, el primer és la font del consentiment popular, així com per la confiança fruit de l'entusiasme inicial. Hi hagué la voluntat del Govern Provisional d'acabar, de iure, amb el tsarisme: restitueix l'autonomia de Finlàndia, elimina les restriccions nacionals o religioses, atorga una amnistia... en el terreny social, però, es mostra més moderat. L'anhelada reforma agrària havia d'esperar a les eleccions a l'Assemblea Constituent. Tot i el revés, l'argument de defensar la revolució dels Imperis Centrals era encara prou acceptat als soviets. Fins i tot els bolxevics, encara minoritaris, vacil·laren quan alguns dels seus membres més conciliadors tornaren de l'exili siberià.

Lenin, des de Suïssa, en contra de les tesis menxevics instava a no col·laborar amb el govern. És en aquest ambient que Lenin i un grup de revolucionaris russos, emparats en l'amnistia, torna a Rússia en el cèlebre tren segellat que travessà Alemanya amb el consentiment del govern alemany, desitjós de treure a Rússia de la guerra. Rebut per una multitud entusiasta, el líder bolxevic redactà un anàlisi i programa polític pels següents mesos. Les conegudes com a Tesis d'Abril, resumides en la consideració de la situació com el pas de la primera a la segona fase de la revolució, la presa del poder per part dels soviets, el control de la producció i de la banca i la creació d'una nova Internacional fou rebutjada per una àmplia majoria del Comitè Bolxevic. La nota de Miliukov, ministre d'exteriors, a la premsa el 18 d'abril, reafirmant els compromisos del govern amb els aliats en la Guerra, va ser l'espurna d'un primer moviment insurreccional popular. Les Jornades d'Abril

provocaren nombroses víctimes, i només la crida a la calma del Soviet va evitar l'escalada de tensió. Els fets donarien la raó a Lenin, que recuperarà la confiança del partit a la seva VII Conferència (24-27 d'abril). Les seves tesis foren aprovades.

Mentrestant, Miliukov es veia obligat a dimitir, i Lvov va reestructurar el gabinet. Entrarien sis ministres socialistes, amb l'esperança de mantenir el suport de la classe obrera, i Kérenski assumia la cartera de Guerra. Aquest s'ho jugarà tot a una sola carta: una ofensiva militar exitosa. La "Ofensiva Kerenski" acabà a mitjans de juliol amb una derrota de "l'exèrcit més democràtic del món". L'entusiasme patriòtic s'esfumava, posant als bolxevics en una posició més reforçada davant de la opinió de les classes populars. Aquests plantegen una prova de força al carrer, en les conegudes com a Jornades de Juliol, els manifestants coregen consignes bolxevics: "Tot el poder pels soviets", "Pau pel poble, guerra pels rics". El Govern Provisional respon amb la repressió del moviment insurreccional. Els bolxevics dubten dels passos a seguir i demanen calma. Un diari monàrquic acusa a Lenin de ser un agent a sou d'Alemanya. Les masses, perplexes, es retiren de l'escenari. Kamenev i Trotski són detinguts, Lenin i Zinoviev fugen a Finlàndia, fent que els bolxevics quedin temporalment inactius. El Govern Provisional aconseguirà el seu darrer èxit, entrant en l'agonia després de la caiguda de Riga en mans dels alemanys. Salvar a la pàtria es converteix en el pretext del general Kornilov, que pretén enderrocar el Govern per instaurar una dictadura militar. Kerenski, nomenat primer ministre el 7 de juliol, no sap què fer quan la divisió del general s'apropa a Petrograd. Sorprenentment, els bolxevics prenen la iniciativa i, com a membres del Comitè Revolucionari de Resistència aconsegueixen parar el cop. Els bolxevics guanyen, doncs, una immensa popularitat.

Al setembre, els esdeveniments es precipiten. Els soviets de Moscou i Petrograd ja tenen majoria bolxevic, i el seu prestigi és més alt que mai. En la Conferència Democràtica convocada per Kerenski a mode de Pre-parlament, fracassa estrepitosament. Era només qüestió de temps que els soviets es decidissin a enderrocar un govern incapaç i totalment desacreditat. Lenin, des de Finlàndia és partidari de la insurrecció armada, i és dissenya una operació per dur-la a terme. El Comitè de Defensa de la Població, creat pels menxevics i ara controlat pels bolxevics, passa a ser el Comitè Militar Revolucionari i en l'Estat Major de la Revolució, òrgan director de la insurrecció. Troski passa a jugar un paper en el disseny de la tàctica a seguir indispensable.

Programat el II Congrés dels Soviets pel 25 d'octubre, Lenin aconsegueix que el Comitè Central aprovi la insurrecció, només Kamenev i Zinoviev hi voten en contra. Ara, uns bolxevics que compten amb el suport de la milícia obrera, la Guardia Roja, amb la flota a Petrograd i amb la pròpia guarnició, passen a l'acció. El Govern Provisional inoperant fa tancar el 24 els diaris bolxevics que són reoberts immediatament. Aquella nit, les forces bolxevics ocupen els punts clau de la capital sense resistència, aïllant el Palau d'Hivern, seu del Govern provisional. A les 10 del matí el Comitè Militar Revolucionari difon la notícia de la presa del poder per part dels soviets, avançant-se als esdeveniments. El creuer Aurora, en mans dels mariners insurrectes, dispara a les 9 de la nit del 25 munició de fogueig per indicar l'inici de l'esdeveniemnt més icònic: l'Assalt al Palau d'Hivern, que trobarà ben poca resistència. En la darrera sessió del II Congrés dels Soviets, s'anunciava el triomf de la Revolució, l'establiment d'un Consell de Comissaris del Poble exclusivament bolxevic i un esgotat Lenin llegia els famosos Decrets de la Pau, que instava als governs bel·ligerants a posar fi a la guerra en una pau democràtica sense annexions ni indemnitzacions, i el Decret de la Terra, que establia la desitjada reforma agrària, suprimint els latifundis sense indemnització. Era, en definitiva, el programa de les demandes populars sintetitzades en el lema bolxevic: "Pau, pa i terra".

La Revolució havia triomfat indiscutiblement, però la lluita per la seva consolidació i la de la jove República Soviètica Russa no havia fet més que començar.

Cent anys de moviment comunista

Fragment del Manifest-Programa de la JCC

Aquest és un any especial per a la memòria de la classe obrera: el centenari de la Revolució Socialista d'Octubre. Celebrem el centenari de la primera revolució obrera victoriosa; celebrem el primer Estat obrer que es va mantenir viu durant setanta-quatre anys. Celebrem el centenari, també, del moviment comunista internacional, del moviment polític que no va claudicar davant el possibilisme i ha mantingut viva l'esperança revolucionària fins els nostres dies.

Durant aquests cent anys s'ha confirmat la vigència dels principis sobre els que es va fonamentar el primer Estat governat per la classe obrera, tot i els atacs de l'anti-comunisme present en les forces reaccionàries i en algunes forces progressistes. Tot i els atacs, tot i les llegendes negres sobre la URSS, l'experiència soviètica i del moviment comunista queda en la història com a una de les experiències que més han ajudat a avançar a la humanitat.

Va ser aquella experiència la que va demostrar que la classe obrera tenia plena capacitat per dirigir un país i transformar-lo en una potència mundial. Va ser aquella experiència la que va demostrar que quan el fruit del treball no recau en mans privades el creixement de les forces productives és més accelerat, i que els avenços tecnològics no destrueixen llocs de treball ni vides, sinó que beneficien a tota la societat amb un increment de la capacitat productiva del país i la millora de la qualitat de vida de la població.

Va ser aquella experiència la que va demostrar que un sistema educatiu i universitari gratuït construeix una societat formada i un país capaç de situar-se en l'avantguarda dels descobriments científics, capaç d'enviar al primer ésser humà a l'espai. Va ser aquella experiència la primera en tenir dones en la primera línia de la vida política i de l'espai públic. Va ser aquella experiència la que va donar a la classe obrera un referent tangible durant dècades, i va marcar el camí al moviment obrer internacional.

Cal destacar, també, l'aportació decisiva de la Unió Soviètica i del moviment comunista internacional en la derrota del nazisme, el feixisme i els règims similars. Sense la tenacitat de la URSS, sense la solidesa política dels i les comunistes a tot el món, no hauria estat possible vèncer la barbàrie i fer de la victòria de les forces aliades en la Segona Guerra Mundial la oportunitat de construir un món millor. Avui podem certificar, sense cap mena de dubte, que sense l'aportació de la URSS, dels països socialistes, i del moviment comunista els pobles colonitzats del món no haguessin aconseguit la seva independència. Sense l'aportació dels i les comunistes durant aquests cent anys s'hagués imposat la barbàrie absoluta.

Lamentablement, aquelles capes dirigents que van oblidar el llegat de la Revolució d'Octubre i van veure l'Estat com una oportunitat per fer negocis es van imposar. Darrere les preteses reformes del sistema econòmic soviètic hi havia una clara vocació de retornar al capitalisme. Desgraciadament, l'experiència soviètica va ser derrotada pel capitalisme, que va brotar en el seu interior entre les capes dirigents que van acabar amb el socialisme per convertir-se en oligarques, privatitzant-ho tot, deixant al seu país en l'absoluta misèria. La derrota de la URSS i dels països socialistes, amb excepcions que mantenen avui la lluita per la seva independència des del socialisme com Cuba, va ser la derrota de tota la classe obrera. Avui, les generacions més joves de comunistes tenim el deure de tornar a portar a la classe treballadora al poder, i construir una societat sense classes i sense opressions.

PER SABER-NE MÉS...

Dos llibres, "Historia del Siglo XX" d'Eric Hobsbawm i "Diez días que estremecieron al mundo" de John Reed, i una pel·lícula "El tren de Lenin".

A propòsit del seixanta aniversari del Tractat de Roma

Albert Medina. Economista i membre de l'European Research Network on Social and Economic Policy (EReNSEP)

La, pràcticament, darrera dècada de crisi econòmica ens ha deixat un bon nombre d'evocacions a la necessitat de reeditar alguns acords del passat, especialment aquells que es desenvolupàrem durant la segona meitat del segle XX i que van acompanyar als "trenta gloriosos" anys de prosperitat econòmica.
El seixanta aniversari del Tractat de Roma n'és una bona mostra. L'esdeveniment, que sonava més a rèquiem que a inici de sonata, es va caracteritzar més per una demanda ambigua de retorn als "valors originals" del projecte europeu que a una disquisició política dels rellevants interrogants presentats en forma de cinc escenaris possibles pel futur de la integració per part de President Juncker dies abans.

L'enyorança dels hipotètics "valors originals" és en bona part justificada. Les minses taxes de creixement econòmic que ha tingut l'Eurozona els darrers anys tensen la columna vertebral del projecte europeu i amenacen en emportar-se per davant definitivament el model institucional que ha permès certa compatibilitat del capitalisme amb la prosperitat social durant la segona part del "segle curt".

Des del meu punt de vista, tot i que les raons d'aquesta prosperitat social són diverses, bona part d'aquest l'èxit més o menys generalitzat està en els acords internacionals que van caracteritzar l'era de la Reconstrucció.

El fet és que la major part dels acords internacionals – com ho foren explícitament el GATT i la Unió Europea de Pagaments i implícitament el mateix Tractat de Roma- incloïen mecanismes d'exclusió voluntària dels seus compromisos internacionals. La gran avantatge d'aquests tipus d'acords estava en que els Estats podien maximitzar el seu interès nacional sense pagar més preu que el de l'oportunitat perduda de no haver sabut aprofitar l'apertura dels mercats internacionals òptimament.

En definitiva, eren acords que t'incentivaven a anar a la taula de negociació internacional però no t'obligaven a quedar-t'hi. Aquest fet feia que els països excedentaris estiguessin més oberts a acceptar contrapartides a canvi de l'apertura de mercats, fent així, de la flexibilitat dels acords internacionals una forma de fer sostenible la persecució dels objectius econòmics nacionals -com reduir l'atur i/o l'impuls d'un determinat sector industrial- amb certa estabilitat del comerç internacional.

Per mi aquest és una de les principals raons per l'enyorança, ja que bona part del problema de l'Europa de l'Euro és aquest. Al no existir mecanismes d'exclusió voluntària -de sortida-,

el poder de negociació respecte els països més forts de la unió monetària és escàs.

Aquest punt, per mi, és un dels denominadors comuns més rellevants que hauria de tenir al cap qualsevol partit d'esquerres que tingui l'ambició de assentar-se a una cadira de l'Eurogrup properament: només incrementant la flexibilitat del acords internacionals del projecte europeu podrà fer compatible les ambicions socials d'un programa d'esquerres amb la coherència en la seva acció de govern.

El punt calent de l'argument està, en que això xoca frontalment amb els desitjos d'aquella esquerra cosmopolita que veié en el federalisme simètric europeu el sant grial en el que tapar els complexes originats per la pèrdua de l'impuls històric de la revolució d'octubre. Probablement aquesta dificultat ens portarà a un punt complicat que és la paràlisi política per falta d'alternatives realistes dins d'una Europa que ha fet incompatible, per lo menys, part de la seva existència institucional amb la defensa real de les conquestes socials.

La batalla del llenguatge

Josep M. Tort Salom

Quan escolot un debat electoral em passa el de sempre: no entenc res. Em passa molt sovint. Potser és perquè els candidats no fan servir el mateix llenguatge que jo. La mateixa llengua sí, però no el mateix llenguatge. Altre cop m'he trobat immers en la batalla del llenguatge. El llenguatge serveix per a comunicar-se, però alhora per a categoritzar el món. Quan parlem, indiquem què és bo o dolent, important o banal. Ho fem de manera subtil, ja que el llenguatge és una eina molt complexa.

Per una banda, es recolza en connotacions (significats emotius) per a articular el contingut d'un missatge dins la nostra ment. Per exemple, si em diuen "Usted és un Rojo" o "Que vienen los comunistas!", dependrà de les experiències subjectives de l'interlocutor i meva decidir si són un insult i una amenaça, o una gentilesa i una alegria.
Per altra banda el llenguatge cerca l'estalvi en l'ús de paraules, ja que això facilita la comunicació. Inventar termes com "Drets Humans", "Classe social", "Progrés" o "Sostenibilitat", crea uns conceptes molt útils per a la comunicació i es fan servir a tort i a dret en el debat polític. Aquests conceptes esdevenen etiquetes usades per un i altre bàndol, i aquí és on es colen les etiquetes més perilloses. N'he trobat unes quantes:

"Patim una crisi" = "Hem fet coses dolentes i ara ho pagarem"

Jo entenc que hi hagi una crisi per a una societat, o tota la humanitat, si es pateix una catàstrofe bestial que destrueixi tots els habitatges, les infraestructures i els conreus. O si es perdés tot el coneixement i tornéssim a l'analfabetisme. Això si que seria una crisi. També hi hauria una crisi si ens ataquessin els bàrbars o els alienígenes, o si hi hagués una

nova guerra mundial. Ara bé, un "atac dels mercats" (una altra etiqueta enganyosa) realment provoca una crisi?. O hauríem de dir en lloc de "crisi", "retirada d'oferta de diners en mans del públic". A més, si ens ataquen els mercats, ens haurem de defensar; hauríem d'enviar l'exèrcit a bombardejar-los?. Jo penso, com molta gent, que el que patim no és una crisi, és una estafa.

"Mobilitat Social" = "Tothom pot ascendir de classe social si demostra tenir-ne mèrits"

En la batalla del llenguatge, el marxisme va colar l'etiqueta "Classe social". Va ser un gol fàcil, ja que era una evidència que n'hi havia. El liberalisme va contra-atacar amb "Mobilitat social". Si bé estic profundament d'acord amb que es recompensi d'alguna manera l'esforç i la capacitat, el premi d'ascendir de classe social està condicionat al descens d'algú altri. És evident que tots alhora no podem viure de la renda dels diners, necessitem algú que produeixi bens... El que ha aconseguit el concepte "Mobilitat Social", és un gran victòria mental: Tots els treballadors creuen estar en la "Classe mitjana", encara que depenguin del seu treball per a poder pagar les factures.

"L'Estat del Benestar està en perill" = "La baixa natalitat acabarà amb els serveis i pensions"

L'anomenat "Estat del Benestar" és un resultat del pacte socialdemòcrata: Els treballadors paguen a través d'impostos els serveis públics i, per a que ho puguin fer, no se'ls escanya i es mantenen uns salaris alts, malgrat que l'acumulació de capital per beneficis sigui més reduïda. Però avui, malauradament, el pacte socialdemòcrata ja no existeix.
Si als anys seixanta un treballador podia mantenir una família i aportar quotes per als serveis públics i jubilacions, com pot ser que avui, amb els mitjans tecnològics que disposem, no sigui possible? Alguna cosa falla...

Només és una idea, però a mi se m'acut que si es deixés d'acumular capital financer d'una forma desmesurada i s'apugessin els salaris, potser no tindríem problemes per a mantenir "L'Estat del Benestar"...

Si us ha semblat interessant l'enfoc d'aquest article, us proposo realitzar aquest anàlisi amb les següents etiquetes:

"Mercat de treball", "Consumidor", "Justícia", "Creació de riquesa "... N'hi ha moltes més...

Ser professor avui

Víctor Vallejo

Aquest article no pretén oferir una visió unívoca sobre l'ensenyament, la història o la situació actual. L'objectiu és reflexionar de forma clara i directa, sense haver de recórrer a giragonses lingüístiques o teòriques. Trobo fonamental entendre que la finalitat d'un ensenyament laic, gratuït, públic i de qualitat, continua sent la mateixa. Les ofensives dels que s'oposen a aquest model tampoc són noves, si bé canvien de nom, de cara i de disfressa.

Quan em demanen que reflexioni sobre què significa ser professor d'història avui dia, automàticament faig una distinció: cal diferenciar què vol dir ser professor, respecte del que vol dir ser professor d'història. Fins a cert punt, hi ha un tipus de docència i matèries que en les societats postcapitalistes, digitalitzades, líquides, societats xarxa o en escabetx, sí que estan prestigiades, en auge i àmpliament promocionades. Em refereixo a aquella docència que respon a una demanda del món laboral ja sigui en màrqueting, emprenedoria, tecnologies, etc. i a una manera d'impartir la matèria vinculada a iniciatives que cada dia semblen tenir més seguidors, que beuen d'un suposat progressisme i en les que quan grates una mica, hi acabes trobant a la sacrosanta Caixabank entre d'altres (p.e. l'anomenada Escola Nova 21 promocionada des de TV3, el diari Ara i el Departament d'Ensenyament). Com sempre, si segueixes la

línia marcada i ets submís, massa problemes no tindràs. I d'altra banda, sempre se'ns assegura que tenim uns drets garantits, però aquests cada cop estan més relacionats amb el sector privat i per tant, amb interessos particulars (només fa falta veure com han crescut el preu de les matrícules universitàries i com s'ha imposat la necessitat de realitzar màsters impagables per molts i moltes). Això sí, tot embolcallat amb paraules molt grandiloqüents.

El segon punt de la reflexió ve lligat a què significa ser professor d'història avui en dia. Val a dir que nosaltres vivim en un lloc especial, ja que el feixisme nacional-catòlic va dissenyar del 1936 al 1975 una societat a mida, colpejant amb molta intensitat (execucions, tortures, presó i persecució generalitzada) la dissidència. No en va sorgiran diferents tipus d'organitzacions sindicals, revolucionàries i d'altres més moderades, que donaran diferents respostes per tal de superar el marc polític del franquisme. Però el més important és que som l'únic país europeu on el feixisme va guanyar i es va quedar, per acabar conformant una democràcia que va heretar les seves estructures i no va depurar responsabilitats. Encara els carrers, 120.000 morts, la monarquia, l'aparell judicial, l'exèrcit, l'església i el partit polític que ens governa donen fe d'aquesta etapa tràgica i dilatada. Per tant, el relat que ha perdurat l'ha construït el feixisme, i el més important, han tingut temps d'aniquilar la memòria, d'enterrar-la i esborrar-la de diferents maneres. Tampoc podem oblidar el pòsit de por que encara perdura en moltes generacions, així com una mentalitat autoritària molt fàcil de detectar. I l'últim apunt al respecte d'això és que, com és lògic, la sociologia franquista dels anys 1970 no va canviar d'un dia per l'altre, i si bé durant uns anys hi havia un cert tabú a l'hora de declarar-se de dretes, com podem veure, això ja no passa i s'exhibeixen de nou i amb orgull símbols feixistes de tota mena.

S'ha de dir per tant, que han guanyat, i com a professor d'història em toca construir un edifici que molta gent ni tan sols sabia que existia en un desert cada cop més ampli. A l'aula es viu una amnèsia voluntària i preocupant. La desídia i el nihilisme s'han imposat. I el pitjor és que als protagonistes els dóna absolutament igual (és igual que tot ens sigui igual). La gent aprèn per compromís, per obtenir un títol, no perquè es sentin interpel·lats per un context. La història és una pantalla més d'aquest videojoc que consumeixen perquè toca. En l'època de la hiperindividualització, allò que té a veure amb un passat comú és més una rèmora que una oportunitat per capgirar el present, on d'altra banda es viu en la immediatesa d'una carrera d'obstacles: de l'institut a casa, de casa a anglès, d'anglès a fer esport, etc. Vivim en una societat pensada i dissenyada per no pensar, per no aturar-se, per passar de llarg, que obtura, que talla, que fracciona i fragmenta. El professor ha de lluitar contra aquesta desestructuració gegant aportant molta energia, lucidesa i tones de ciment social, a banda de grans dosis de preparació i feina al centre i també a casa.

Un últim aspecte que trobo molt rellevant és el desprestigi que pateix el docent aquí i avui. En una operació que a vegades té ecos propers i dolorosos, s'assenyala des de diferents àmbits i instàncies al professorat com el responsable del fracàs escolar. L'operació és senzilla: degradem un servei públic i diem que no funciona. Així tenim l'excusa per poder intervenir, generar nous marcs educatius, eliminar determinades disciplines, anar filtrant l'empresa privada a l'escola pública, i sobretot, no comptar mai amb l'opinió dels docents a l'hora d'entendre què passa (i no voler entendre que els àmbits socials no estan desvinculats els uns dels altres i que l'escola no deixa de ser un mirall de la societat en la que vivim). Polítics, famílies i societat en general es desresponsabilitzen de l'ensenyament i carreguen en bloc. Obliden la manca de recursos materials i humans, la manca d'inversions, els continus canvis en la legislació, els plans que es suposen innovadors (p.e. l'antic 1x1) i encara hem de saber a qui van beneficiar, la precarització laboral del professorat, etc. Però la culpa és sempre i només dels docents.

Les mateixes lluites

Lucía Aliagas

Fa més o menys uns 3 mesos, els sindicats de treballadors de Metro de Madrid van convocar una nova vaga pels dies entre el 28 de juny i el 2 de juliol, just durant la setmana del World Pride. Davant aquesta situació, en la que es va aturar el trànsit de metro durant uns dies en què milers de persones van visitar la ciutat per l'Orgull, molta gent es va queixar. La gran majoria de queixes, encara que eren diverses, seguien la mateixa línia: la d'atacar als treballadors en vaga, la de titllar-los d'homòfobs o contraris a l'Orgull.

Durant les últimes setmanes abans l'Orgull es va criticar el caràcter festiu i comercial d'aquest que van estar presentant la majoria de mitjans de comunicació, ajuntaments i demés. El van presentar com una festa. La crítica es fonamenta en que a l'estar focalitzat en un dia de festa i celebració, el sistema capitalista s'acaba lucrant d'aquest dia, es lucra traient diners d'un moviment al que ha privat de drets i de llibertat sexual durant dècades ja que ara veuen que poden treure profit d'ell. A part, presentar la setmana de l'Orgullo com una simple festa acaba també debilitant la manifestació crítica, manifestació que no té el mateix recolzament mediàtic i la mateixa repercussió que tenen totes les altres activitats que es fan durant la resta de setmana (Mostra de Comerç, Sports Day, Guerra d'Aigua...). Quantes persones van participar a l'Orgull crític comparades amb las que van participar a la desfilada, a la festa i a totes aquestes activitats? Si es deixés de veure l'Orgull com una festa i es veies com un dia de reivindicació i lluita, si el col·lectiu prengués consciència de classe, no seria tan difícil fer veure que el treballador que fa vaga just la setmana de l'Orgullo no és el culpable, sinó el sistema que explota a aquest (que, de fet, és el mateix sistema en què es recolza la nostra opressió com persones LGBT). No seria tampoc tan difícil canalitzar les nostres forces per enfrontar a l'enemic que tenim en comú i que ens explota i ens oprimeix a tots. De la mateixa manera que penso sobre el 8 de març, no tenim realment res que celebrar. Celebrar no és sinònim d'estar orgullós de ser qui ets, i sota el marc actual, com col·lectiu hem d'organitzar-nos i utilitzar dies com aquests com a forma de reivindicació, com mètode d'agitació, com un dia de lluita. L'homofòbia no va desaparèixer amb les lleis pro-LGBT o a l'aconseguir que en molts països es legalitzés el matrimoni homosexual.

Actualment, a 72 països encara és il·legal ser LGBT. A 13 països estar amb algú del teu mateix sexe està castigat amb pena de mort. Entre l'1 de gener de 2008 i el 31 de desembre de 2016, es van registrar 2343 homicidis de persones trans (1834 solament a Amèrica Central i del Sud). I no fa falta anar-se lluny, perquè a Espanya es segueixen donant pallisses a dones i homes per ser LGBT, se'ns segueix assassinant (es van donar 12 agressions durant la setmana de l'Orgull) i seguim tenint por d'anar de la mà o besar en públic per si ens agredeixen. Segueix existint la discriminació durant el període escolar i s'ignora la realitat de les persones trans. Segons dades de l'Agència Europea dels Drets Fonamentals, 7 de cada 10 persones

LGBT oculten la seva orientació sexual/identitat de gènere durant el període escolar. És encara considerat un insult i ridícul ser LGBT, els nens tenen por de ser considerats gais per ser "menys homes" i les nenes no volen deixar de ser considerades femenines. Amnistia Internacional segueix demanant que es prenguin les mesures necessàries com abolir les restriccions d'edat i qualsevol altre tipus de requisit psiquiàtric pels procediments de reconeixement legal de gènere. A finals de l'any 2016, persones transgènere van haver de denunciar l'esgotament de Textex i Meriesta (hormones) i la Plataforma pels Drets Trans van haver-hi d'exigir al Ministeri de Sanitat la finançament estatal d'aquestes hormones.

Sabem que el capitalisme intentarà fer seu qualsevol moviment social per així eliminar el seu component subversiu i combatiu, i hem de lluitar contra ell. Hem d'unir la lluita LGBT, la lluita feminista, la lluita antiracista, la lluita estudiantil, etc., amb la lluita de classe, mai perdre la perspectiva, mai oblidar que el capitalisme mai serà compatible amb el nostre alliberament.

Sabotatge olímpic

Juanma Rodríguez

Ja fa vint-i-cinc anys que ningú sap res del Cobi. El seu moment de glòria ja va passar, i va quedar en el museu de les mascotes olímpiques passades. Molt aprop d'aquest museu es troba el dels oblidats olímpics: atletes d'esports poc televisius, les preses polítiques i els llibres crítics. Ningú recorda qui va guanyar la medalla d'or de piragüisme, de la mateixa manera que poca gent recorda la Operación Garzón o el llibre de Vázquez Montalbán Sabotaje Olímpico. Les Olimpíades tenen per costum aixecar grans expectacions, fer ploral infantes i deixar imatges per al record. També, deixar un reguer d'instal·lacions esportives i operacions urbanístiques de dubtosa reputació.

Per la qualitat de la premsa d'avui, i la seva tendència a fer de palmeros del poder, qualsevol negaria que a les pàgines de El País aparegués una crítica novelada al món olímpic. Qualsevol ho negaria fàcilment, i de fet a ulls dels millenials semblaria una bogeria que el suplement Olímpico d'aquell diari publiqués dues novel·les per entregues. Sembla inverosímil, però va passar. Una d'aquestes, de Vázquez Montalbán relatava les aventures de Carvalho, el mític detectiu, per evitar el sabotatge a les Olimpíades de Barcelona. A l'autor, segons deia la premsa de l'època, l'havia tocat -sense volver- ser el portaveu del sector crític de la nova Barcelona que havia sorgit de la febre olímpica. Així, Carvalho, mentre investiga l'intent de sabotatge, que es descobreix quan s'estableix un rècord inexplicable de 100 metres en 6 segons i 4 centèssimes (l'actual rècord és de 9,58 segons) o s'assebenten que els atletes negres en realitat són blancs, relata les característiques de l'esperit olímpic. Ras i curt: l'esperit olímpic es basa en les oportunitats de negoci, en la quantitat de patrocinadors que pugui atreure un esport. De fet, si el poker tingués bons patrocinadors el COI no dubtaria en declarar-ho esport olímpic.

Les Olimpíades, com els grans esdeveniments, són moments poc amables per a la racionalitat o al crítica. S'imposa una febre irracional que situa com a enemics del sentit comú a tota veu que dubti de les meravelles olímpiques. Vin-i-cinc anys després, Carvalho segueix ben present.

PARTICIPA A LA REVISTA MAIG!

Si vols escriure articles, dissenyar, dibuixar o fins i tot repartir la revista, envia'ns un mail a info@maig.cat

LLUITA AMB LA JCC!

NOM _____ COGNOMS _____

DIRECCIÓ _____

CENTRE D'ESTUDIS O DE TREBALL _____

TELÈFON _____ E-MAIL_____

JCC JOVENTUT COMUNISTA DE CATALUNYA

Envia les teves dades per e-mail a jcc@jcc.cat, omplint el formulari del web www.jcc.cat o enviant la butlleta a Av. Portal de l'Àngel 42 2A. 08002 Barcelona